

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (femte avdelningen)
den 1 februari 1996

Mål T-122/95

Daniel Chabert
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

”Tjänstemän – Hushållstillägg – Återkrav av felaktigt utbetalda belopp”

Fullständig text på franska II - 63

Saken: Talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 6 oktober 1994, i vilket sökanden förpliktades att återbetala det belopp om 215 354 BFR som han felaktigt uppburit som hushållstillägg, samt förpliktande för kommissionen att till sökanden återbetala de belopp som kommissionen sedan november 1994 dragit från hans lön, jämte dröjsmålsränta med åtta procent per år.

Utgång: Ogillande.

Resumé av domen

Fram till äktenskapsskillnaden i februari 1984 var sökanden gift med C., även hon tjänsteman vid kommissionen.

Genom meddelande av den 1 februari 1984 begärde sökanden hos chefen för avdelningen "Administrativa och ekonomiska rättigheter" att från och med den 15 mars 1984 utbetala en del av hans familjeförsörjartillägg till C:s konto, nämligen den summa som skulle tillkomma henne om hon åtnjöt detta tillägg, det vill säga 5 procent av hennes grundlön, och återstoden skulle gå till sökanden.

Kommissionen gjorde från och med mars 1984 en fördelning av hushållstillägget i fråga. I enlighet med denna fördelning erhöll sökandens före detta hustru från och med mars 1984 ett hushållstillägg som motsvarade 5 procent av hennes grundlön, och sökanden erhöll ett hushållstillägg motsvarande 5 procent av sin grundlön, men med avdrag för det belopp som betalades till hans före detta hustru.

Av denna anledning fanns på sökandens månatliga lönebesked från och med mars 1984 två rubriker angående hushållstillägg, vilka rörde dels det tillägg som uppbars av honom själv, dels hushållstillägg uppbyggt av annan person. Under sistnämnda rubrik förekom det avdrag som gjordes för det belopp som hans före detta hustru uppbar. Sedan april 1984 var beloppet under denna rubrik 4 266 BFR och det förblev oförändrat till och med april månad 1994.

Vid en kontroll i början av år 1994 kom det fram att det belopp om 4 266 BFR som hade dragits av utan ändring i mer än tio år, inte överensstämde med det belopp som borde ha avdragits under rubriken "hushållstillägg uppbyggt av annan person". Det hushållstillägg som sökandens före detta hustru uppbar hade nämligen ökat genom successiva höjningar av hennes grundlön och stigit från 4 266 BFR i april 1984 till 7 451 BFR i januari 1994. Det gjordes en rättelseberäkning från och med mars

1984, av vilken det framgick att sökanden felaktigt hade uppburit ett belopp om totalt 215 354 BFR under ovannämnda period.

Genom meddelande av den 6 oktober 1994 angående "reglering" av hushållstillägg uppburet av annan person underrättade kommissionen sökanden om resultatet av denna rättelseberäkning samt om ett beslut om återbetalning av felaktigt utbetalda belopp, vilket skulle ske enligt en återbetalningsplan under tiden mellan november 1994 och september 1996.

Den 11 november 1994 anförde sökanden ett klagomål mot detta beslut enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna (tjänsteföreskrifterna), i vilket han bestred att han skulle ha känt till att utbetalningen var felaktig eller att han uppburit ett felaktigt belopp. Den 22 februari 1995 beslutade kommissionen att avslå detta klagomål.

Prövningen i sak

Den enda grunden om åsidosättande av artikel 85 i tjänsteföreskrifterna

Sökanden ifrågasatte inte att de omtvistade utbetalningarna var felaktiga och kommissionen hävdade inte att sökanden verkligen hade känt till att de var felaktiga. Eftersom det följaktligen handlade om det andra typfallet i artikel 85 i tjänsteföreskrifterna, uppkom frågan om felet var så uppenbart att sökanden måste ha känt till det. För att kunna svara på denna fråga måste det undersökas under vilka förhållanden utbetalningen hade skett (punkt 31).

Hänvisning till domstolen den 27 juni 1973, Kuhl mot rådet, 71/72, Rec. s. 705, punkt 11

Artikel 85 i tjänsteföreskrifterna skall tolkas på så sätt att den berörde tjänstemannen – långt ifrån att vara befriad från all ansträngning till eftertanke och kontroll – tvärtom är tvungen att betala tillbaka om det rör sig om ett fel som inte kan undgå en normalt vaksam tjänsteman, som förutsätts känna till de regler som rör hans lön (punkt 32).

Hänvisning till domstolen den 11 juli 1979, Broe mot kommissionen, 252/78, Rec. s. 2393, punkt 13; domstolen den 17 januari 1989, Stempels mot kommissionen, 310/87, Rec. s. 43, punkt 10; förstainstansrätten den 13 mars 1990, Costacurta mot kommissionen, T-34/89 och T-67/89, Rec. s. II-93, punkt 39; förstainstansrätten den 10 februari 1994, White mot kommissionen, T-107/92, RecFP s. II-143, punkt 33

Enligt förstainstansrätten är den omständigheten att administrationen hade begått en försummelse eller ett fel vid fastställandet av en tjänstemans ekonomiska rättigheter utan betydelse för tillämpningen av artikel 85 i tjänsteföreskrifterna, i vilken det förutsätts att administrationen har gjort ett fel genom att göra en felaktig utbetalning (punkt 34).

Hänvisning till förstainstansrättens 24 februari 1994, Stahlschmidt mot parlamentet, T-38/93, RecFP s. II-227, punkt 23

Det är inte nödvändigt att tjänstemannen när han utövar sin plikt att iaktta vaksamhet med precision kan avgöra omfattningen av det fel som administrationen har begått. Tvärtom räcker det att han hyser tvivel om utbetalningarna i fråga var välgrundade för att han skall vara tvungen att uppmärksamma administrationen på detta, så att denna kan vidta nödvändiga kontroller (punkt 35).

Hänvisning till ovannämnda målet White mot kommissionen, punkt 42

Även om sökanden inte kunde beräkna exakt hur stor den felaktiga utbetalningen var, borde det faktum att de belopp som hade upptagits under rubriken "hushållstillägg uppburet av annan person" hela tiden varit oförändrat, och detta under mer än tio år, ha gjort honom misstänksam och han borde därför ha begärt att den behöriga avdelningen skulle göra en kontroll (punkt 36).

Sökanden måste enligt förstainstansrätten ha varit medveten om att hans före detta hustrus lön, på samma sätt som hans egen lön, kunde tänkas ha förändrats till följd av årlig löneförhöjning, periodisk uppflyttning i löneklass och eventuell befordran, även om hans före detta hustru inte hade meddelat honom detta. Den omständigheten att den del av hushållstillägget som upptogs under "hushållstillägg uppburet av annan person" förblev oförändrad, medan det hushållstillägg som sökanden själv uppbär successivt hade fördubblats under samma period, borde ha gjort honom misstänksam mot huruvida de utbetalningar han erhöll var grundade och detta även om han inte hade en precis och detaljerad kännedom om sin före detta hustrus lön (punkt 37).

Det var enligt förstainstansrätten inte storleken av beloppet som var avgörande för bedömningen att det var uppenbart att de omtvistade utbetalningarna var felaktiga, utan den omständigheten att det avdragna beloppet under rubriken "hushållstillägg uppburet av annan person" hela tiden hade förblivit detsamma under en period av mer än tio år. Dessutom var sökanden medveten om att de belopp som han uppbär som hushållstillägg var en mellanskillnad (punkt 38).

Lönebeskeden är enligt förstainstansrätten inte handlingar som är omöjliga att läsa och förstå. Det är tvärtom relativt lätt att läsa dessa lönebesked, eftersom de innehåller ett begränsat antal uppgifter och beskrivningarna dessutom är lätta att förstå, vilket sökandens advokat för övrigt inte bestred under förhandlingen (punkt 39).

I enlighet med fast rättspraxis vad avser de intellektuella krav som kan ställas på en tjänsteman som erhåller felaktiga utbetalningar, måste det i varje enskilt fall avgöras vilka förutsättningar som den berörde tjänstemannen har för att göra nödvändiga kontroller (punkt 40).

Hänvisning till förstainstansrätten den 10 maj 1990, *Sens* mot kommissionen, T-117/89, Rec. s. II-185, punkt 14; förstainstansrätten den 28 februari 1991, *Kormeier* mot kommissionen, T-124/89, Rec. s. II-125, punkt 18; ovannämnda målet *Stahlschmidt* mot parlamentet, punkt 19

De omständigheter som gemenskapens domstolar skall beakta i detta avseende är tjänstemannens ansvar, utbildning, lönegrad och tid i tjänst, samt hans yrkeskunskaper vad avser gemenskapens förvaltning (punkt 40).

Hänvisning till ovannämnda målet *White* mot kommissionen, punkt 43; förstainstansrätten den 13 juli 1995, *Kschwendt* mot kommissionen, T-545/93, REGP s. II-565, punkt 104

Förstainstansrätten ansåg att sökanden som förste assistent i lönegrad B 1 har en relativt hög position, och att han även har en beaktansvärd tid i tjänst. Dessutom har han alltsedan han började arbeta för gemenskaperna för mer än trettio år sedan nästan uteslutande arbetat inom kommissionens administrativa tjänster, som sköter institutionens personaladministration (punkt 41).

Mot denna bakgrund hade sökanden enligt förstainstansrätten möjlighet att genom normal vaksamhet märka att administrationen hade begått ett fel (punkt 42).

Domslut:

Talan ogillas.